



# DEN NORSKE HELSINGFORSKOMITÉ

The Norwegian Helsinki Committee  
Member of the International Helsinki Federation for Human Rights

Utenriksminister Jonas Gahr Støre  
Utenriksdepartementet  
Pb 8114 Dep  
0032 Oslo

Oslo, 27. februar 2008

## Menneskerettigheter i FN i 2008: anbefalinger fra medlemmer i NGO-forum for menneskerettigheter

Utenriksminister Jonas Gahr Støre,

FN står overfor en rekke utfordringer når det gjelder å fremme respekt for og beskyttelse av menneskerettighetene. En særlig viktig rolle i denne sammenheng spiller Menneskerettighetsrådet. Det råder fortsatt usikkerhet om hvor effektivt det nye rådet vil fungere. Hensikten med å erstatte Menneskerettighetskomisjonen med rådet var å *styrke* arbeidet for menneskerettighetene, og å hindre at stater som ikke ønsker fremgang kan trenere arbeidet. Det er av stor betydning at Norge, sammen med andre likesinnede stater, bidrar til at Menneskerettighetsrådet virkelig fungerer bedre enn sin forgjenger.

Vi forventer at Norge er en pådriver i menneskerettighetsspørsmål i FN. Dette gjelder overfor FNs sekretariat ledet av Generalsekretæren, i Menneskerettighetsrådet og i Generalforsamlingen. Norge bør blant annet kritisere stater for brudd på menneskerettighetene og arbeide for at viktige tematiske spørsmål knyttet til menneskerettighetene kommer høyt på dagsordenen i ulike FN-fora. Og Norge må økonomisk og på annet vis støtte arbeidet til FNs høykommissær for menneskerettigheter og andre organer som har en spesielt viktig rolle å spille i denne sammenheng.

Det er på denne bakgrunnen at NGO-forum også i år har utarbeidet et sett med anbefalinger knyttet til noen landsituasjoner og tema. Anbefalingene er i formen rettet mot 'regjeringer' mer generelt og til myndigheter i enkeltland. Vi ønsker med disse anbefalingene å påvirke norsk så vel som andre lands holdninger i Menneskerettighetsrådet og i andre relevante FN-sammenhenger. Til syvende og sist ønsker vi å påvirke situasjonen 'på bakken', hvor menneskerettighetene har sin egentlige betydning.

Når det gjelder landsituasjoner, peker vi på problemer og utfordringer i:

- Butan
- Burma
- China
- Colombia
- Iran
- Sudan

Når det gjelder tema, fokuserer vi på:

- Beskyttelse av organisasjonsfriheten

- Rettighetene til flyktninger og internt fordrevne
- Ytringsfrihet, og særlig rettighetene til journalister og menneskerettighetsforsvarere
- Behovet for individuell klageadgang under Konvensjonen om barnets rettigheter
- Å opprettholde forbudet mot tortur i den såkalte 'krigen mot terror'

Alle de nevnte landsituasjonene og temaene inneholder viktige menneskerettslige utfordringer. En gjenganger fra 2007 når det gjelder tema, er trusler mot det absolutte forbudet mot tortur. Ifølge internasjonal rett er tortur alltid og alle steder forbudt, men i kampen mot terror har også demokratisk valgte regjeringer satt spørsmålsteget ved disse prinsippene, samtidig som stater med undertrykkende regimer og en systematisk bruk av tortur selvsagt utnytter denne undermineringen av menneskerettighetene til å forsvare egen praksis. Vi ber Norge om å fronte betydningen av å opprettholde det absolutte forbudet mot tortur og å kritisere forsøk på å snevre inne begrepet for å legitimere bruk av meget brutale forhørsteknikker.

På hjemmebane bør Norge snarest ratifisere tilleggsprotokollen til torturkonvensjonen. En ratifikasjon vil utløse en plikt til å opprette et nasjonalt tilsynsorgan. Vi vil gjerne delta i en dialog om mandat og myndighet for et slikt organ, og vil allerede nå oppfordre til å sikre en bred deltakelse fra ikke-statlige menneskerettighetsorganisasjoner i tilsynsorganet. En rekke stater har ratifisert tilleggsprotokollen, og det blir lagt merke til at Norge hittil har valgt å stå utenfor. Dette sender et feil signal på et tidspunkt da forsvar mot tortur er meget påkrevet.

Anbefalingene er utarbeidet av et bredt spektrum av norske organisasjoner. Det fremgår av dokumentets forside hvilke organisasjoner som har gitt endelig tilslutning til hele dokumentet.

Vi ber om et møte med Utenriksdepartementet for å diskutere anbefalingene og de offisielle norske standpunktene.

Lykke til med menneskerettighetsarbeidet i FN!

Med vennlig hilsen



Bjørn Engesland  
Generalsekretær og  
koordinator for NGO-forum for menneskerettigheter

**CC:**

Ambassadør Bente ANGELL-HANSEN  
Ministerråd Astrid Helle Ajamay  
Ekspedisjonssjef Svein Sæther  
Avdelingsdirektør Petter Wille  
Avdelingsdirektør Tormod Endresen